

Тема: Градусна сітка на глобусі й географічній карті.

Мета: поглибити та систематизувати знання про форму й розміри Землі; формувати знання про градусну сітку, меридіани та паралелі; розвивати практичні вміння знаходити меридіани та паралелі на глобусі та карті, характеризувати їхні особливості; розвивати вміння працювати з різноманітними джерелами знань.

Обладнання: підручник, атлас, глобус, мультимедійна презентація

Тип уроку: урок засвоєння нових знань.

Ключові поняття: Градусна сітка, меридіани, паралелі, екватор, нульовий меридіан.

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Актуалізація опорних знань і вмінь

- *Назвіть яку форму має планета Земля?
- *Які факти доводять кулястість Землі?
- *Що таке екватор?
- *Що таке глобус?
- *Що таке умовні знаки?
- *На які півкулі поділяє екватор Землю?
- *Що таке земна вісь? полюси Землі?

IV. Вивчення нового матеріалу

На географічних картах можна побачити особливі лінії і точки Землі. Вони створюють Градусну сітку.

1. Поняття про градусну сітку

Градусна сітка Землі

Градусна сітка-це система умовних ліній на географічних картах та глобусах, які проведені через однакову відстань.

Градусна сітка утворена меридіанами та паралелями. До градусної сітки також належать полюси та екватор.

Як правильно нанести на карту міста, гори, річки? Таке питання турбувало ще Ератосфена в III ст. до н. е. Для цього вчений грек довільно наніс на карту тонкі лінії, які назвав паралелями й меридіанами. Якщо ви уважно подивитесь на сучасні глобус або географічну карту, то побачите ці лінії. Але проводять їх тепер не довільно, а в певному порядку.

За градусною сіткою можна:

- орієнтуватися на земній поверхні (тобто визначити напрямки за сторонами горизонту)
- визначати точне місцезположення (географічні координати) точок
- також знаходити точки за відомими координатами на карті

2. Умовні лінії і точки нашої планети

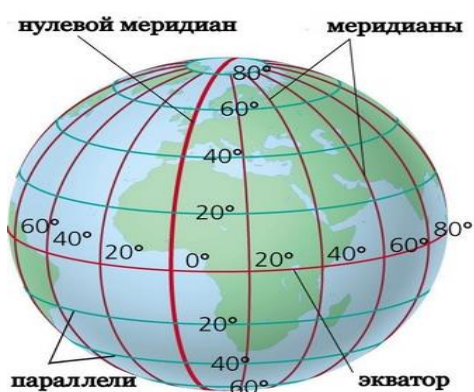

ЗАМАЛЮЙТЕ В ЗОШИТІ ПАРАЛЕЛІ І МЕРИДІАНИ.

Порівняйте уявні лінії.

Характеристика	Паралелі	Меридіани
Визначення	уявні лінії, проведені на глобусі та географічній карті паралельно одна до одної	уявні лінії, що з'єднують на поверхні глобуса та географічній карті найкоротшим шляхом Північний і Південний полюси Землі
Форма на глобусі	кола	півкола
Форма на карті	вигнуті кола - дуги екватор - пряма лінія	дуги (карта півкуль) пряма лінія (карта України)
Напрямок	захід - схід	північ - південь "полуденна лінія"
Протяжність	в градусах - 360° у кілометрах - 40 тис. км Довжина дуги 1° - зменшується від екватора (1° - 111,3 км) у бік полюсів	в градусах - 180° у кілометрах - 20 тис. км 1° - 111,3 км

Висновок . Меридіани та паралелі можна провести через будь-яку точку земної поверхні. Вони вказують напрямок на основні сторони горизонту. На глобусі і карті їх проводять через однакову кількість градусів.

V. Закріплення вивченого матеріалу

«Географічний практикум»

За фізичною, політичною картами світу визначте:

А) який материк лежить у північній, південній, західній і східній півкулях;

Б) у яких півкулях розташовуються материки Австралія, Антарктида;

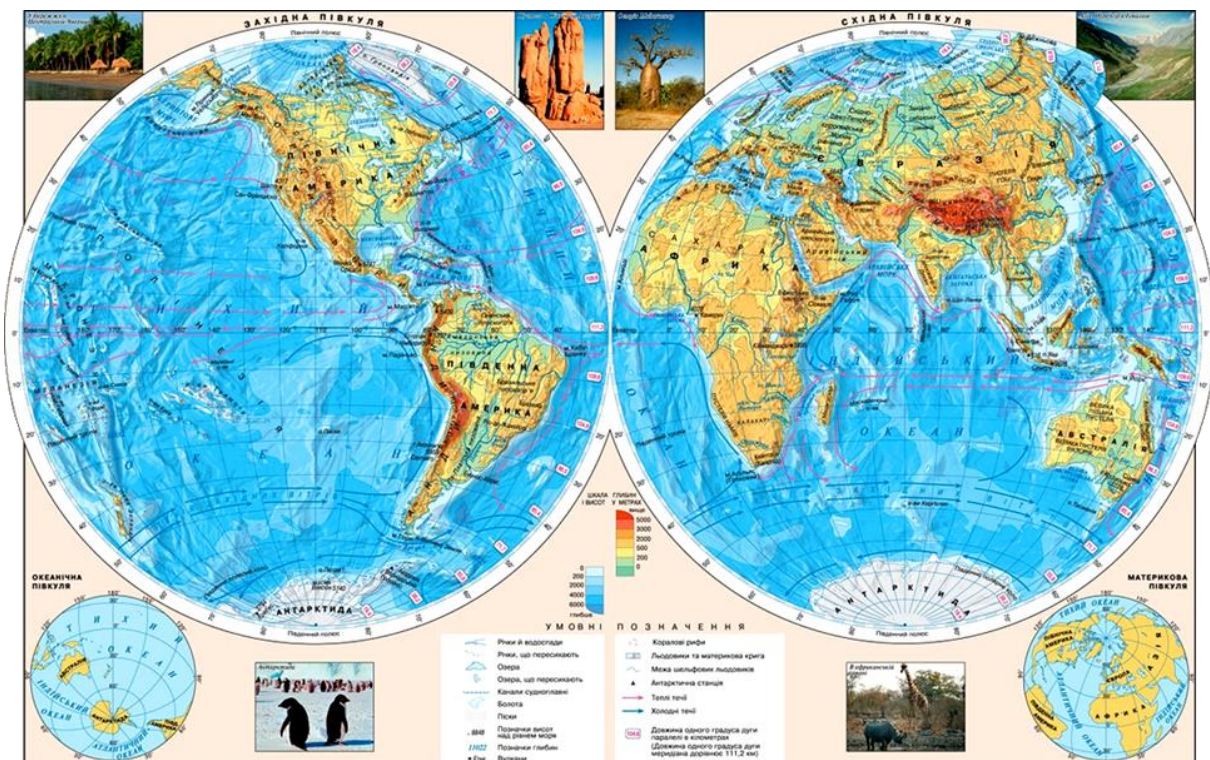
В) у яких півкулях розташована Україна.

Г) Які материки та океани перетинає лінія екватора?

Д) Які 13 країн, перетинають екватор, тобто розташовані в обох півкулях одночасно?

Визначте, до чого ближче розташований ваш населений пункт: до полюса чи екватора.

Підказка: з'ясуйте за глобусом або картою протяжність дуги меридіана в градусах від вашого населеного пункту до екватора і до полюса. Для переведення даних у кілометри помножте отримані величини на 111 км.

«Цікаво знати»

Найдовша і головна паралель Землі-екватор. Його довжина-40 076км. Щоб проїхати таку відстань потягом, знадобиться місяць, а щоб пройти пішки-приблизно 5 років.

VI.Підсумок уроку. Рефлексія.

* Земля має кулясту форму та обертається навколо своєї осі. Вісь обертання проходить через полюси-Північний і південний.

На однаковій відстані від полюсів проходить екватор-умовна лінія, що поділяє Землю на дві півкулі-Північну та Південну.

На картах і глобусах проведено лінії меридіанів і паралелей, які утворюють градусну сітку.

За допомогою ліній меридіанів і паралелей на карті можна визначити напрямок і вказати положення частин і об'єктів.

VII.Домашнє завдання

- 1.Опрацювати відповідний параграф у підручнику, конспект
- 2.За «Фізичною картою України» установити, яка паралель та який меридіан перетинають ваш обласний центр, місто.
- 3.Вивчити нові географічні поняття(меридіан ,паралель, градусна сітка).